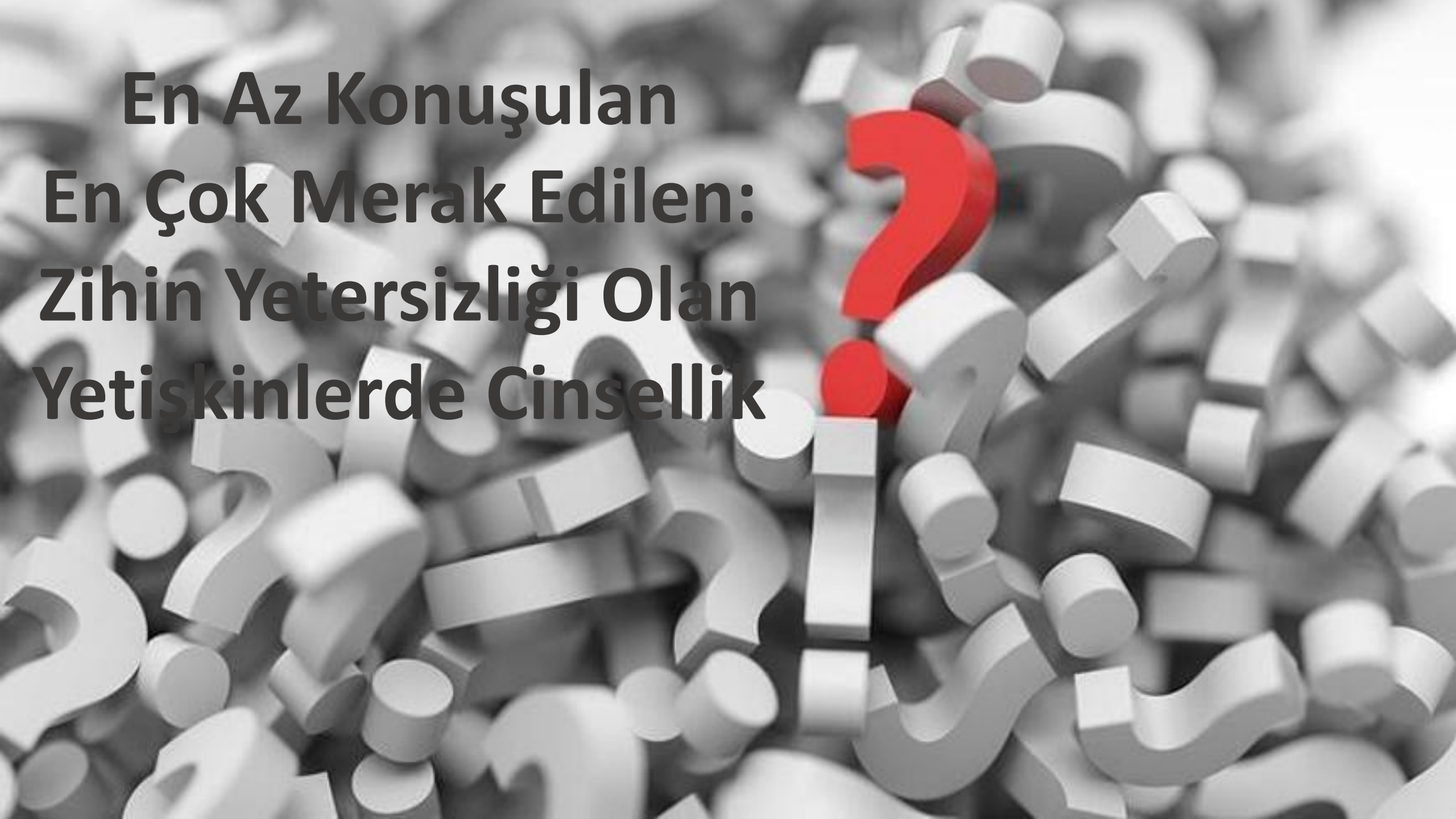

NARLIDERE SIDIKA AKDEMİR
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

**En Az Konuřulan
En ok Merak Edilen:
Zihin Yetersizliği Olan
Yetiřkinlerde Cinsellik**

Biyolojik yaklaşıma göre cinsellik;

Hem içgüdüsel

Hem biyolojik temeli olan,

Merkezi sinir sistemi,

Genital organlar,

Duyu organları,

Hormon ve kimyasal maddelerin etkileşime girdiği bir süreçtir.

Cinselliğin psikolojik boyutunu ise;

Cinselliğin kiminle,

Nasıl, ne zaman, nerede yaşanacağını,

Doyuma nasıl ulaşılacağını,

Nasıl şekilleneceğine karar vermede etkili olan insan psikolojisi,

Karakter özellikleri, duygular, düşünceler,

Algılar, tutumlar ve

Geçmiş travmalar oluşturur.

Cinselliğin sosyo-kültürel boyutu da;

Kişilerin yetiştiği ve içinde yaşadığı çevre,

Alt kültür,

Toplumsal ve ahlaki yapı ve

Sosyal normların cinsel davranışları etkilemesi

Toplumda normal gelişim gösteren bireyler için bile halen tabu olan cinsellik, dezavantajlı gruplar için daha büyük bir karmaşa haline dönüşebilmektedir.

Özellikle bilişsel süreçlerde zorluk yaşayan, davranışların nedenlerini belirlemekte, soyut kavramları algılamakta, neden sonuç ilişkisi kurmakta, olayları yorumlamakta ve analiz etmekte güçlük çeken zihin yetersizliği olan bireyler için cinselliği anlamlandırmak çok daha karmaşık bir hal alabilmektedir.

Zihin yetersizliği olan bireylerin cinsel gelişimleri, normal gelişim gösteren bireylerle benzer olsa da zihin yetersizlikleri nedeniyle **cinselliği anlamlandırma, yorumlama ve ortama, duruma uygun cinsel davranış sergileme konusunda akranlarından farklı davranabildikleri görölmektedir.**

Toplum, bu bireylerin uygunsuz davranış sergileme ihtimalinin yüksek olduğunu düşünmekte ya da diğer insanlar için normal sayılan davranışları zihin yetersizliği olan bireyler için uygunsuz bulabilmektedir toplum bu bireylerin cinselliği yaşamasına ön yargılı yaklaşabilmektedir.

Cinsellik Eğitimi Programlarında;

Menstüral dönemde ped değiştirme ve menstüral bakım becerisi,
Mastürbasyon becerisi,

İnsan anatomisi, cinsiyet eğitimi, üreme sistemi,

Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, cinsel sağlık,

Biyolojik bilgileri kapsayan, cinsel ilişki ve gebelikten korunma,

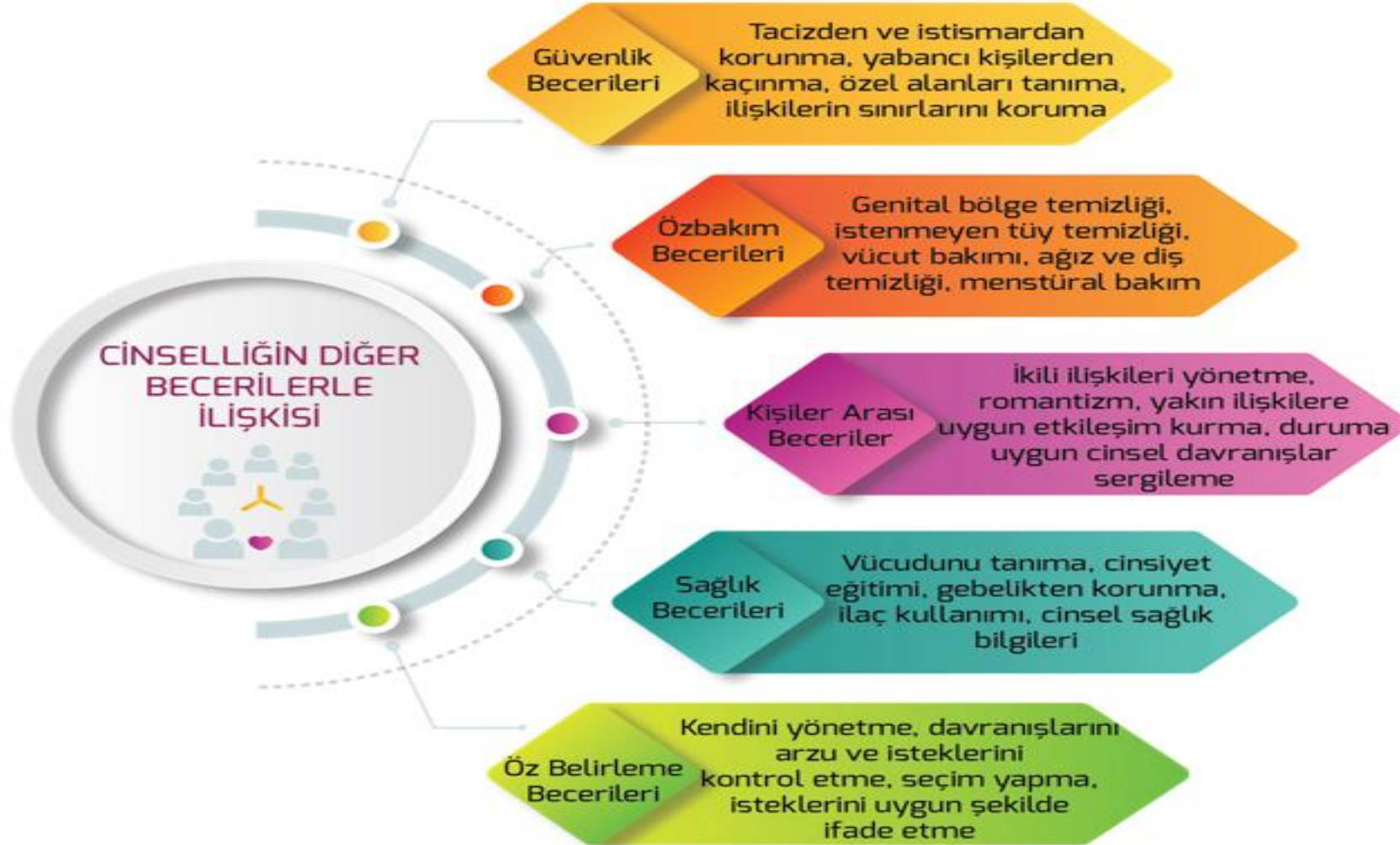
Cinsel istismar ve korunma,

Özel hayata ilişkin sosyal beceriler, flört etme, evlilik, yakın ilişkileri yönetme,

Cinselliğin sosyo-kültürel normlar ve kişiler arası becerilerle ilişkisi gibi becerilerin çalışıldığı görülmektedir.

Cinselliğin diğer becerilerle örtüşen ilişkileri vardır. Cinsellik becerileri özellikle bağımsız yaşam becerisiyle yakından ilişkilidir.

Zihin Yetersizliği Olan Yetiřkinlerin Cinsellik Algıları

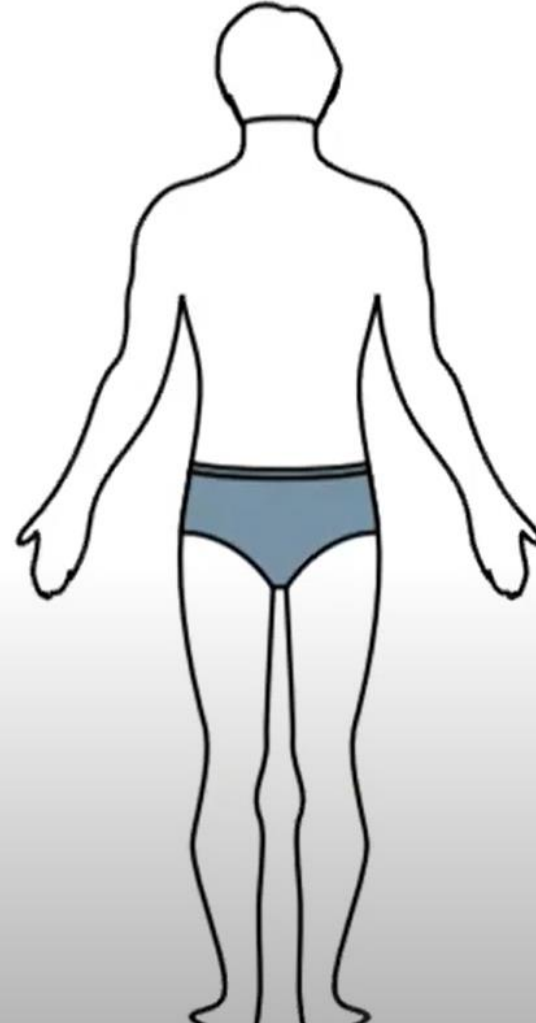
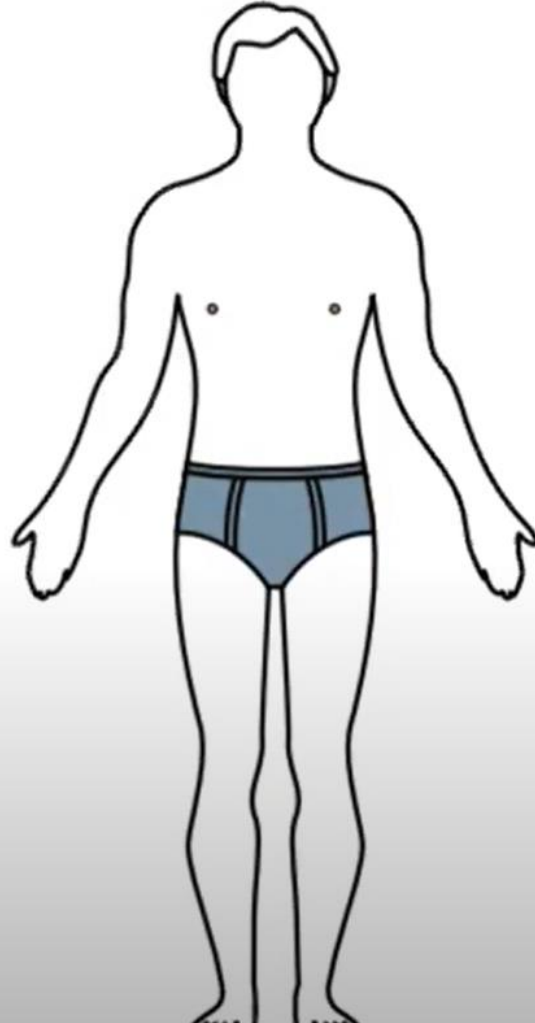

NELER YAPABİLİRİZ?

- Her birey için özel ve biricik yaklaşım sunun,
- Diğer gelişim alanları ile paralel yürütün
- Neleri bildiğini, eksik ve yanlış bilgilerini tespit edin,
- Sistematik girdi (Tekrar ve Tekrar)(Duyu Devinimsel Çalışmalar)
- Görsel destekler
- Sosyal Öyküler
- Toplumsal – Özel (alan/davranışlar)
- Güvenlik çemberi
- Doğru – Yanlış kartları gibi çalışmalar yapılmalıdır.

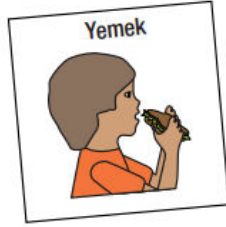
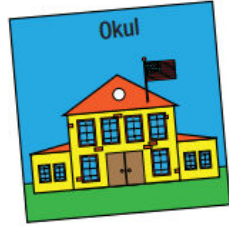
Ek

Özel Bölgeler - Görseller

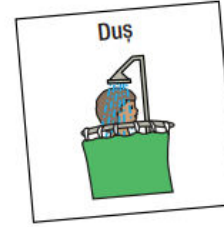

Toplumsal

Özel

Doğru mu? Yanlış mı?

- Doğum günümde annem bana sarıldı.
- Asansörde yabancı biri beni öptü.
- Kardeşim banyodayken kapıyı açtım.
- Bayramda dedemin elini öpüp sarıldım.
- Doktor sırtımı dinlesin diye gömleğimi çıkardım.
- Tanımadığım biri beni okuldan aldı.

BİZİM BİLMEMİZ GEREKENLER

Kızım İçin Doğum Kontrolü

Doğum Kontrol Hapları

- Hamileliği önleyebilir ve kanamayı kontrol edebilir.
- Her gün alınmalıdır.
- Kızınızın hareket kısıtlılığı varsa, bu hapların kanın pıhtılaşmasına neden olabileceğini bilmek önemlidir. Bunun hakkında kızınıza tıbbi bakım veren kişiyle konuşmalısınız.
- Bazı haplar adetleri yılda dört kez veya daha azıyla sınırlar.
- Farklı haplar farklı hormonları etkiler. Kızınızın, kendisi için en uygun olanı bulmadan önce birkaç farklı hap türü denemesi gerekebilir.

Doğum Kontrol Aşısı

- Aşı bir hormon içerir ve her üç ayda bir verilir.
- Adetleri zamanla daha hafif hale getirir.
- Bu yöntemi seçmeden önce kızınızın aşıları nasıl tolere ettiğini düşününüz.
- İlaç kızınızın vücudunda yaklaşık üç ay kalacaktır, bu nedenle kızınız ilaca iyi yanıt vermezse ne yapılabileceğini doktoruna / hemşireye sorunuz.
- Kilo alımı, doktorla görüşmeniz gereken olası bir yan etkidir.

Transdermal Flaster

- Deriye bir flaster yapıştırılır ve üç hafta boyunca takılır. Daha sonra kızınızın adet görmesi için bir hafta süreyle çıkarılır.
- Bazen flaster çok erken çıkabilir veya cilt tahrişine neden olabilir.
- Kızınızın duyu hassasiyetleri varsa, cildindeki bant hissini beğenmeyebilir.
- Kızınızın motor güçlükleri varsa, yapışkan kısmı soymakta ve flasteri derisine yapıştırmakta güçlük çekebilir.

BİZİM BİLMEMİZ GEREKENLER

Doğum Kontrol İmplantı

- Bir sağlık personeli tarafından kolda deri altına ilaç içeren bir çubuk yerleştirilir.
- Çubuk, yaklaşık bir kibrit çöpü büyüklüğünde plastiktir.
- Yerleştirme genellikle yaklaşık bir dakika sürer. Kaldırma yaklaşık üç dakika sürer.
- Bu çubuk, hamileliği önleyen ve zamanla kanamayı kontrol eden ilacı serbest bırakır.
- Bu yöntem üç yıla kadar etkilidir ancak istendiğinde kaldırılabilir.

Rahim İçi Cihaz

- Bir sağlık görevlisi tarafından vajinaya bir rahim içi araç (RİA) yerleştirilir.
- Hiç vajinal doğum yapmamış bazı kadınlar için yerleştirme ağrılı olabilir.
- RİA'nın etkinliği, tipine bağlı olarak en az 5 ve en fazla 10 yıla kadar sürer.
- Bir RİA, akışı zamanla daha hafif hale getirebilir ve ağrılı dönemleri azaltabilir. Bazı kadınlar düzensiz lekelenme yaşar. Olası yan etkiler hakkında kızınızın doktoru / hemşiresi ile konuşunuz.

KAYNAKLAR

<https://www.tohumotizmportali.org/files/Kaynaklar/K%c4%b1lavuz%20ve%20Kitap%c3%a7%c4%b1klar/17.Sa%c4%9fl%c4%b1kl%c4%b1%20Bedenler%20-%20Erkekler%20%c4%b0%c3%a7in.pdf>

<https://www.tohumotizmportali.org/files/Kaynaklar/K%c4%b1lavuz%20ve%20Kitap%c3%a7%c4%b1klar/18.Sa%c4%9fl%c4%b1kl%c4%b1%20Bedenler%20-%20K%c4%b1zlar .pdf>

<https://www.tohumotizmportali.org/kaynaklar>

https://www.youtube.com/watch?v=iTUm_ySOZgo

<https://www.youtube.com/watch?v=8eJSf5urcow>

<https://www.youtube.com/watch?v=8abZDXTiczA>

<https://www.youtube.com/watch?v=w8wYQjNcJtY>

<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/949731>

Doç. Dr. Ayten Düzkantar

Dr. Gizem Yıldız

Uz. Tanyel Süzer

Öğr. Gör. Dr. Didem Güven

Tohum Otizm Vakfı

*Ezi dinlediđiniz için teŝekkür ederim
sevgiyle kalın...*